

IC 1280/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Piotrowska

Protokolant: sekr. (...)

po rozpoznaniu w dniu 09 grudnia 2016 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w G.

przeciwko M. S., M. K.

o zapłatę

I. oddała wniosek o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku w dniu 15 czerwca 2016r. w sprawie I Nc 890/16,

II. utrzymuje w mocy nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku w dniu 15 czerwca 2016r. w sprawie I Nc 890/16.

UZASADNIENIE

Dnia 26 kwietnia 2016 r., powód (...) sp. z o. o. w G. wniósł pozew w postępowaniu nakazowym o zapłatę przez pozwanych (...) sp. z o. o. w K., M. S. i M. K. solidarnie na rzecz powoda kwoty 11.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanych kosztów zastępstwa procesowego i kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podano, iż pozwana spółka zawarła z powodem umowę leasingu, a w celu zabezpieczenia wynikających z niej roszczeń wystawiła weksel własny in blanco, poręczony przez pozostałych pozwanych. Na skutek powstania zaległości w płatności rat leasingowych, powód wypowiedział umowę leasingu i wypełnił weksel na kwotę 202.488,73 zł. Następnie, pismami z dnia 30 marca 2016 r. wezwał pozwanych do jego wykupu. Pomimo wezwań, pozwani do dnia sporządzenia pozwu nie wykupili w/w weksla.

W dniu 15 czerwca 2016 roku, w sprawie o sygn. akt I Nc 890/16, Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Pozwani M. S. i M. K. wnieśli zarzuty od nakazu zapłaty wnosząc o wstrzymanie jego wykonania i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz tych pozwanych kosztów procesu. Pozwani podnieśli zarzut braku legitymacji biernej – pozwany M. S. wskazał, iż podpisał weksel jako prezes zarządu (...) sp. z o. o. w L., natomiast obecnie nie jest już prezesem jej zarządu i w związku z tym nie może za spółkę odpowiadać. Ponadto obaj pozwani wskazali, że w deklaracja wekslowa zawiera ich oświadczenia o poręczeniu, jednak odpowiedzialność poręczycieli miała powstać w sytuacji, gdyby zobowiązanie wekslowe wystawcy okazało się nieważne, nieistniejące, lub gdyby weksel zaginął lub uległ zniszczeniu, a żadna z powyższych przesłanek w nin. sprawie nie zaistniała. Ponadto odpowiedzialność ich ograniczona została do kwoty odpowiadającej sumie opłat leasingowych. Z ostrożności procesowej podnieśli, że w deklaracji nie wskazano konkretnej kwoty zabezpieczenia. Pozwani wskazali także,

że powód nie udowodnił wysokości dochodzonego roszczenia. M. K. stwierdził, iż nie był wzywany do wykupu weksła, a M. S. wskazał, iż wprawdzie go do wykupu wzywano, jednakże nieprawidłowo, bowiem nie zachowano wymaganego siedmiodniowego terminu pomiędzy zawiadomieniem a terminem płatności. Ponadto pozwani wskazali na nieprecyzyjność zapisów umowy i deklaracji wekslowej, co powoduje, że zapis deklaracji nie wskazuje o jakie zobowiązanie chodzi, w jakim momencie powstaje i na jakiej podstawie, ponieważ umowa leasingu nie określa jedynie wartość przedmiotu leasingu, czynszu wstępnego, wkładu gwarancyjnego oraz opłaty manipulacyjnej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 marca 2014 roku pomiędzy powodem (...) sp. z o. o. w G., a pozwanym (...) sp. z o. o. została zawarta umowa leasingu nr (...). Przedmiotem leasingu był pojazd: (...) (...), o nr nadwozia (...). Pozwana spółka była leasingobiorcą (korzystającym), zaś powód – leasingodawcą (finansującym). Czas trwania umowy leasingu określono od 27. 03. 2014 roku do dnia 28. 02. 2018 roku. Czynsz za przedmiot leasingu podzielono na 47 rat. W skład określonych umową opłat leasingowych wchodziła czynsz wstępny w kwocie 49.249,20 zł, opłata przygotowawcza 4.454,81 zł, roczna opłata za ubezpieczenie 11.502,96 zł bez VAT oraz raty leasingowe, płatne miesięcznie jak w załączniku nr 1 do umowy (harmonogramie wnoszenia rat leasingowych).

Strony umowy leasingu podpisały zarówno samą umowę, harmonogram uiszczania opłat leasingowych oraz Ogólne Warunki Umowy Leasingu tabelę opłat i harmonogramem rat.

/ **dowód** : umowa leasingowa wraz z OWU, tabelą opłat, harmonogramem rat – k. 64-68/

Wraz z umową leasingową, jako zabezpieczenie mogących powstać na tle powyższej umowy roszczeń leasingodawcy, spółka (...) wystawiła gwarancyjny weksel in blanco, który podpisali również jako poręczyciele pozwani M. S. i M. K.. Składając podpis pod deklaracją wekslową spółka oświadczyła, że posiadacz weksła może go wypełnić w każdym czasie na sumę równą zobowiązaniu wynikającemu z zawartej z (...) sp. z o. o. w G. umowy leasingu nr (...) z dnia 27 marca 2014 roku, łącznie z odsetkami i innymi należnościami związanymi z tą umową, nadto upoważnił posiadacza weksła do wpisania daty i miejsca płatności weksła według jego uznania. Posiadacz wypełnionego weksła jest uprawniony przedstawić go do zapłaty i powiadomić o tym wystawcę weksła listem poleconym, co najmniej na 7 dni przed terminem jego płatności na adres pozwanej spółki (ul. (...), (...)-(...) W.).

Na odwrocie weksła pozwani M. S. i M. K. złożyli oświadczenia poręczam i wyrażam zgodę pod którymi się podpisali. Poręczyciele weksłowi (pozwani M. S. i M. K.) oświadczyli, iż gdyby zobowiązanie wekslowe wystawcy okazało się nieważne, nieistniejące, lub gdyby weksel zaginął lub uległ zniszczeniu, zobowiązują się wykonać jako poręczyciele cywilni zobowiązanie wystawcy weksła względem (...) sp. z o. o. wynikające z powołanej umowy leasingu – na wypadek, gdyby wystawca tego zobowiązania nie wykonał, z ograniczeniem ich odpowiedzialności do kwoty odpowiadającej sumie opłat leasingowych.

/ **dowód** : weksel – k. 2; deklaracja weksłowa k. 15/

W związku z kradzieżą pojazdu będącego przedmiotem umowy leasingu, przedmiotowa umowa wygasła i stały się wymagalne wszystkie niezapłacone raty leasingu, które wraz z odsetkami wyniosły łącznie 202.488,73 zł.

/ **bezsporne** , nadto: zaświadczenie Policji – k. 69, umowa leasingowa wraz z OWU, tabelą opłat, harmonogramem rat – k. 64-68, nota odsetkowa – k. 73, nota obciążeniowa – k. 74 /

Pismami nadanymi dnia 14 marca 2016 roku powód (...) sp. z o. o. w G. wezwał pozwaną (...) do zapłaty kwoty 202.488,73 zł w terminie 3 dni od dnia wezwania. Następnie, pismami z dnia 30 marca 2016 r. powód wezwał wszystkich pozwanych do wykupienia, w terminie 7 dni od daty wezwania, weksła za sumę 202.488,73 zł, wskazując pozwanym, iż suma weksłowa stanowi ich zadłużenie w związku z umową leasingu nr (...). Pozwany M. S., pismem wysłanym dnia 21 kwietnia 2016 r., odmówił wykupienia ww. weksła.

/ **dowód** : wezwania do zapłaty z dowodem nadania – k. 70-72, wezwania do wykupienia weksła z dowodem nadania – k. 16-20, kopia koperty – k. 75, pismo pozwanego wraz z dowodem nadania – k. 39-41/

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w sprawie jest w istocie w znacznej części niesporny. Poza sporem bowiem leżał bowiem fakt zawarcia umowy między stronami, fakt wymagalności roszczenia powoda, jak również fakt wystawienia weksła.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty, które nie były kwestionowane co do swej treści przez żadną ze stron.

Na wstępie, odnosząc się do wniosku pozwanych o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty, należy stwierdzić, iż przepis art. 492 § 3 zd. 1 k.p.c. przewiduje, że nakaz zapłaty wydany na podstawie weksła po upływie terminu do zaspokojenia staje się natychmiast wykonalny. Po nadaniu mu klauzuli wykonalności podlega wykonaniu jak tytuł wykonawczy. W razie wniesienia zarzutów sąd może na wniosek pozwanego wstrzymać wykonanie nakazu (art. 492 § 3 zd. 2 k.p.c.). Norma ta nakłada na pozwanego obowiązek wykazania w treści zarzutów takich okoliczności faktycznych, które wystarczają do wyrażenia oceny, że nakaz został wydany niezasadnie i będzie uchylony albo też takich, z których w sposób jednoznaczny wynika, że na skutek wykonania nakazu pozwanemu zostanie wyrządzona niepowetowana szkoda, tj. taki rodzaj uszczerbku, którego nie będzie mógł on zrekompensować kosztem powoda w czasie kiedy nakaz zostanie uchylony, a powództwo oddalone, a to wobec złej kondycji finansowej przeciwnika procesowego (tak w postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 4 kwietnia 2013 r., I ACz 533/13).

Zarzuty pozwanych – o czym szerzej w dalszej części uzasadnienia – nie dawały podstaw do przyjęcia, że nakaz został wydany niezasadnie, czego konsekwencją było jego utrzymanie w mocy. Żaden z pozwanych nie wskazał też okoliczności będących podstawą do uznania, że może im grozić niepowetowana szkoda na skutek wykonania nakazu. W związku z powyższym przedmiotowy wniosek sąd oddalił, o czym orzekł w punkcie I wyroku.

Przechodząc do oceny meritum żądania pozwanych należy stwierdzić, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, wydanego na podstawie weksła gwarancyjnego, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. Strony mogą zatem powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego, nawet jeśli okaże się, że roszczenie wekslowe nie istnieje (wyrok SN z 14.03.1997 r., I CKN 48/97, OSNC 1997/9/124; uchwała SN z 24.04.1972 r., III PZP 17/70, OSNC 1973/5/72).

Ponadto każda ze stron z mocy art. 6 k.c. i 232 k.p.c. powinna wykazać okoliczności, z których wywodzi skutki prawne. Powód powinien więc wskazać na gruncie niniejszego postępowania w jaki sposób wypełnił weksel (co składa się na kwotę, na którą opiewa weksel), natomiast pozwany powinien wykazać, iż roszczenie powoda ze stosunku podstawowego w całości albo w części nie istnieje (por. uzasadnienie uchwały SN z 24.04.1972 r., III PZP 17/70, OSNC 1973/5/72; wyrok SA w Poznaniu z 02.03.2005 r., I ACa 1413/04).

Odnosnie zarzutu braku legitymacji biernej – pozwany M. S. istotnie podpisał weksel jako prezes zarządu (...) sp. z o. o. i w związku z tym nie może odpowiadać jako jego wystawca. Niemniej jednak, obaj pozwani, tj. M. S. i M. K., na odwrocie weksła napisali „poręczam i wyrażam zgodę”, pod czym złożyli swoje podpisy. Tym samym skutecznie udzielili poręczenia wekslowego.

Podstawą odpowiedzialności pozwanych, jako poręczycieli wekslowych stanowi art. 32 ustawy – Prawo wekslowe, zgodnie z którym poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył. Zobowiązanie poręczyciela jest ważne, chociażby nawet zobowiązanie, za które poręcza, było nieważne z jakiegokolwiek przyczyny z wyjątkiem wady formalnej. Z kolei art. 30 Prawa wekslowego stanowi, że zapłata weksła może być zabezpieczona poręczeniem wekslowym (awal), co do całości lub co do części sumy wekslowej. Poręczenie wekslowe polega więc na przyjęciu odpowiedzialności wekslowej za dług osoby podpisanej na wekslu. Nie zabezpiecza natomiast wywiązania się z umowy, w związku z którą został wystawiony weksel lub zostało udzielone poręczenie wekslowe. Oznacza to, iż poręczenie

wekslowe jest zobowiązaniem abstrakcyjnym, niezależnym od umowy łączącej poręczyciela z osobą, za którą poręcza, ani od tego, czy umowa taka istnieje. Odpowiedzialność poręczyciela wekslowego jest samodzielna materialnie, niesubsydiarna, solidarna i w ograniczonym jedynie stopniu zależna od zobowiązania głównego.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego (orzeczenie SN z dnia 17 grudnia 1962 r., 2 CR 1111/61, MoP 1993/3/23 oraz z dnia 11 V 1994 r., II CR 536/93 niepubl.) poręczenie wekslowe jest instytucją całkowicie odrębną od poręczenia cywilnego i stosuje się do niego wyłącznie przepisy prawa wekslowego. Przepisy Kodeksu cywilnego o poręczeniu nie mają zastosowania do poręczenia wekslowego nawet w drodze analogii. Odrębność ta podyktowana jest wzmożoną ochroną wierzyciela wekslowego, której służą przepisy zaostrzające odpowiedzialność dłużników wekslowych w porównaniu do dłużników cywilnych.

Tymczasem oświadczenia poręczycieli, na które powołują się oni w zarzutach, pomimo, iż fizycznie złożone zostały na tej samej płachcie papieru, co deklaracja wekslowa wystawcy, z pewnością treści owej deklaracji nie stanowią. Z oświadczeń tych wynika, że M. S. i M. K., oprócz tego, że są poręczycielami wekslowymi, udzielają pozwanej spółce również poręczenia cywilnego na wskazanych w oświadczeniach zasadach. W żaden sposób nie mogą więc owe oświadczenia odnosić się do zobowiązania wekslowego pozwanych.

Odnosnie natomiast zarzutu nieważności poręczenia wobec niewskazania maksymalnej sumy zabezpieczenia należy zauważyć, że z opisanych powyżej względów trzeba uznać, że do poręczenia wekslowego nie stosuje się przepisu art. 878 k.c. dotyczącego poręczenia za dług przyszły. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd (wyrażony m.in. w orzeczeniu z dnia 28 października 1963 r. II Cr 249/63, OSNCP 1964, z. 10, poz. 208 i wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 maja 1996 r., I ACr 142/96), że do poręczenia wekslowego nie ma zastosowania również art. 878 § 1 k.c. uzależniający możliwość poręczenia za dług przyszły od określenia górnej granicy odpowiedzialności, mimo iż przepisy prawa wekslowego nie zawierają żadnej wyrażonej normy w przedmiocie objętym materią tego przepisu. Wynika to z podkreślanego w literaturze formalnego i abstrakcyjnego charakteru zobowiązania wekslowego. Instytucja awalu służy bowiem przede wszystkim ochronie interesu wierzyciela. Poręczenie może być udzielone do całej albo do części sumy wekslowej. W przypadku poręczenia do części sumy wekslowej ograniczenie to powinno być zaznaczone w treści oświadczenia poręczyciela. Jeżeli kwota poręczenia nie została określona – jak to ma miejsce w niniejszej sprawie – oznacza to, iż poręczyciel wekslowy poręcza za całość sumy wekslowej.

Niezasadne są także zarzuty pozwanych odnoszące się do nieprecyzyjnych zapisów. W umowie leasingu wprost wskazano, że w skład określonych umową opłat leasingowych wchodzi, poza czynszem wstępnym, opłata przygotowawczą i roczną opłatą za ubezpieczenie – także raty leasingowe, określone w załączniku nr 1 do umowy (harmonogramie wnoszenia rat leasingowych). Harmonogram został – w imieniu pozwanej spółki – podpisany przez M. S..

Strona pozwana nie wykazała także, by kwota wekslowa została wyliczona w sposób nieprawidłowy. Zdaniem Sadu strona powodowa przekonująco i w sposób wyczerpujący wskazała jakie należności składają się na sumę wekslową – poza należnościami wynikającymi wprost z umowy (a harmonogram, jako załącznik, należy za część umowy uznać), w skład sumy wekslowej wchodzi jedynie odsetki, których wysokość została opisana w notach odsetkowej i obciążającej. Pozwani nie skonkretyzowali natomiast owej niezgodności oraz nie wykazali, aby taka niezgodność zaistniała.

Niezasadne są także zarzuty pozwanych dotyczące braku przedstawienia (w przypadku M. K.) i nieprawidłowego przedstawienia (w przypadku M. S.) weksła do zapłaty. W aktach sprawy znajdują się pisma wzywające pozwanych do wykupienia weksła w terminie 7 dni od daty wezwania, wraz z dowodem nadania tych pism, a także kopią koperty adresowanej do M. K.. Niezależnie od powyższego należy wskazać, iż nieprzedstawienie weksła wystawcy nie zwalnia dłużnika z obowiązku zapłaty sumy wekslowej, lecz rodzi tylko taki skutek, że wierzyciel nie ma uprawnienia dochodzenia odsetek za okres do daty okazania (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20. 09. 2002 r., I ACa 165/02 oraz wyrok Sąd Najwyższego z dnia 06. 06. 2002 r., I CKN 738/00). Poza tym Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30. 06. 2010 r. (V CSK 461/09) wskazał, że przedstawienie weksła do zapłaty w drodze sądowej czyni zadość przepisom prawa wekslowego w tym zakresie.

Dlatego fakt, czy pozwani byli prawidłowo wezwani do wykupu weksła oraz fakt, czy w ogóle ich do wykupu wzywano, jest bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, ponieważ powód domagał się odsetek nie od dnia płatności weksła, a od dnia wniesienia powództwa.

Zgodnie z art. 485 § 2 k.p.c. sąd wydaje nakaz zapłaty przeciwko zobowiązanemu z weksła, czeku, warrantu lub rewersu należycie wypełnionego, których prawdziwość i treść nie nasuwają wątpliwości (...).

W związku z powyższym Sąd na podstawie art. 496 k.p.c. utrzymał w mocy nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku w dniu 15 czerwca 2016 r. w sprawie I Nc 890/16, o czym orzekł w punkcie II wyroku.

ZARZĄDZENIA

1. (...)
2. (...)
3. (...)